

A CESCI HOZZÁSZÓLÁSA A GAZDASÁGFEJLESZTÉSI ÉS INNOVÁCIÓS OPERATÍV PROGRAMHOZ

2013. DECEMBER

A GINOP-on belül főként az első prioritás keretein belül jelenik meg a területileg integrált beavatkozások szükségszerűsége, melynek során a kiemelt térségek, várostérségek integrált és fókuszált gazdaságfejlesztését is célozza a terv. Ez az irány igen kedvező. A GINOP több ponton meghaladja a határoknál elvégződő szemléletet, elsősorban a vállalkozói együttműködések (klaszterek, beszállítói hálózatok) és a turizmusfejlesztés (pl. EuroVelo) terén. Továbbá lehetőséget biztosít határon átnyúló, területileg integrált beavatkozások támogatására is, amely szintén pozitívan értékelendő.

A GINOP prioritástengelyei szerint az alábbi szakmai észrevételeket tesszük a program kapcsán.

1. prioritás: Vállalkozások versenyképességének javítása és foglalkoztatásának ösztönzése

Kiemelt térségek gazdaságfejlesztési programjai

Fontosnak tartjuk, hogy a kiemelt térségek gazdaságfejlesztési programjait nagy forrásarány illesse meg. Támogatjuk, hogy e programok területileg és ágazatilag integrált módon valósuljanak meg. A határ menti területeket azért érdemes kitüntetett módon kezelni, mivel

- vagy dinamikus gazdasági növekedésre képes, versenyképes és kedvező foglalkoztatási adatokkal bíró régióról van szó, amelynek fejlesztése tágabb térségére is kedvezően hat ki (pl. a Közép-Európa növekedési zónájának tekinthető Bécs–Pozsony–Győr háromszög térsége)
- vagy a leszakadás állandósulása, az alacsony gazdasági potenciál következtében komplex programokra van szükség a foglalkoztatás bővítése és a népességmegtartó erő növelése érdekében

A két fenti térségtípus kapcsán eltérő ágazati preferenciákat kell bevezetni. Átfogó tanulmányok készítésére van szükség a határon átnyúló gazdaságfejlesztés terén, melyek azonosítani tudják a határ két oldalának közös kitörési pontjait, kiaknázható

komplementer adottságait. A magyar határ mentén, számos határon átnyúló gazdasági tengely, ipari-logisztikai övezet kialakítására van mód, például

- Például Győr-Moson-Sopron és Komárom-Esztergom megye esetén az autóipari együttműködések hangsúlyosan jelenhetnek meg. A K+F, az oktatás-képzés, a közös piacszerzés terén még nagy lehetőségek rejlenek. A megfelelő üzleti környezet végett az alábbi intézkedéseket javasoljuk:
 - a) klaszternapok szervezése (kiállítás, szakmai cserelátogatás, konferencia);
 - b) tanulmány készítése a két ország szakképzési rendszerének átjárhatósága érdekében, jogszabályi javaslatokkal (kapcsolódó szakmai műhelyek megrendezése);
 - c) járműipari fejlesztési partnerség kialakítása a klaszterek, a kutatási-fejlesztési, valamint a szakképző intézmények részvételével;
 - d) a beszállítónak válást segítő képzések megvalósítása KKV-k számára.
- eltérő gazdaságszerkezettel bír azonban például a volt nehézipari-energetikai tengely nógrádi és borsodi iparvidéki része. E térségekben egyszerre jelent feladatot a foglalkoztatás bővítését megteremteni képes hagyományos iparágak nagy termelési tapasztalatot felhalmozó tevékenységeinek támogatása (pl. gépgyártás, vegyipar, acélipar), illetve a gazdaság diverzifikálása, a magasabb hozzáadott értékű termékek gyártása, a környezetbarát iparágak meghonosítása (pl. IT, mechatronika).

2. prioritás: Tudásgazdaság fejlesztése

Egyetértünk a Vállalati K+F+I tevékenység támogatása, a Stratégiai K+F együttműködések és kezdeményezések és a Kutatóintézeti kiválóság és nemzetközi együttműködések elnevezésű intézkedésekben foglaltakkal. Mindössze azt hangsúlyozzuk, hogy az agrárinnováció, a megújuló energiaforrások, az autóipar és a mechatronika terén különösen nagy potenciál van a határon átnyúló együttműködésekben.

4. prioritás: Természeti és kulturális erőforrások megőrzése, az örökségi helyszínek hasznosításán és az energiahatékonyság növelésén keresztül

A turisztikai fejlesztések kapcsán némileg nehezen érthető, hogy a Balatonon kívül miért nem kerültek bővebb kifejtésre egyéb jelentős turisztikai térségek, mint a határ közeli Tokaj-Hegyalja, Aggteleki-karszt, Dunakanyar vagy maga a Duna tengelye. A határ közelében számos olyan turisztikai desztináció fekszik, melyek a túloldali úti célokkal összekötve mintegy tematikus útvonalak, illetve közös programcsomagok keretében lennének kiejánlhatók. A kerékpáros turizmus útvonalai összekötik az egyik attrakciókat, így a többnapos tartózkodás, a szezon elnyújtása is lehetséges. A gyógyfürdők, különösen a nyugati és a délkeleti határsávban jelentős külföldi vendégforgalmat generálnak, gazdaságos működésük feltétele e vendégkör megtartása, bővítése. A vízi turizmus terén a Duna, az Ipoly, a Bodrog, a Maros és a Dráva kifejezetten határ menti vagy határon átnyúló megközelítést igényel. Számos világörökségi vagy várományosi helyszín, ökoturizmus számára hasznosítható védett természeti terület szintén a határ közelében kerül el. Fontos kiemelni, hogy a határon átnyúló fejlesztések hozzájárulnak a határtérség turisztikai kínálatának bővüléséhez, a bevételek és a vendégéjszakák növekedéséhez, a szezonális kedvezőtlen hatásainak mérsékléséhez. A továbbiakban konkrét javaslatokat fejtjük ki bővebben.

- Turisztikai desztinációfejlesztés: a turisztikai desztinációs menedzsment szervezetek fejlesztése. A TDM az összes tagönkormányzat turisztikai kínálatát egy közös rendszerben egyesíti és jeleníti meg. A TDM arra is jó eszköz, hogy megteremtse egy térség turisztikai brandjét.
- Turisztikai szervezetfejlesztés: a meghatározó szolgáltatók integrációja; TDM-iroda megnyitása; közös arculat kialakítása; a térségi együttműködést segítő szakmai műhelyek létrehozása; illetve ezek tagjai számára szemléletformáló rendezvények, tanulmányutak szervezése.
- Termékfejlesztés: a határon átnyúló idegenforgalmi övezet turisztikai kataszterének elkészítése; egységes turisztikai stratégia elkészítése.

- Regionális turisztikai marketing: idegenforgalmi kártya bevezetése; közös turisztikai portál kifejlesztése; turisztikai kiadványok megjelentetése (tematikus és térségi kiadványok, több nyelven); on-line kampány, országos hirdetési kampány minden érintett országban; saját stand elkészíttetése, megjelenés turisztikai vásárokon; turisztikai információs pontok kialakítása a régióban (kiadványok, térképek).
- Turisztikai infrastruktúra fejlesztése: üdvözlő táblák kihelyezése; a régió turisztikai termékeit bemutató áttekintő térképtáblák; infokioszkok elhelyezése a régió legforgalmasabb pontjain; útbaigazító táblák a tematikus túraútvonalak mentén.
- Turisztikai vállalkozásfejlesztés: képzési programok szervezése: kurzusok, tréningek megtartása; tanulmányutak szervezése; turisztikai információs, monitoring és koordinációs feladatok ellátása.
- Egészségügyi és gyógyturisztikai szolgáltatások komplex fejlesztése. Ezt a pontot külön érdemes kiemelni, mivel példát nyújt az egészségügy és a turizmus integrációjára, kölcsönös erősítésére. A határtérségek lakosságának rossz egészségügyi állapota és elöregedése, illetve a fokozódó határon átnyúló fürdőturizmus bizonyos területeken közös kihívások elé állítják az egészségügyi és turisztikai szolgáltatókat. Általános tendencia, hogy a fürdőturizmus fokozatosan összekapcsolódik a wellness és egészségügyi szolgáltatásokkal, illetve az egészségügyi intézmények balneológiai, fizioterápiás kezeléseik során élnek a gyógyvíz és gyógyiszap nyújtotta lehetőségekkel. Az utóbbi években a fürdők igyekeztek bővíteni gyógyászati szolgáltatásaikat, melyek ráadásul nem csak szabadpiaci áron, hanem a társadalombiztosítás keretében is igénybe vehetők. A potenciális egészségügyi együttműködési területek meghatározásánál figyelembe kell venni az erősödő betegmigrációt.

Lehetséges intézkedések:

- mozgásszervi és reumatológiai megbetegedések kezelésének fejlesztése,
- nőgyógyászati egészségügyi szolgáltatások bővítése;

- távdiagnosztikai rendszer kiépítése;
- sportkórházi együttműködések élénkítése;
- gyógyturisztikai együttműködések ösztönzése (kedvezményes jegy- és bérletkonstrukciók kialakítása, közös marketingstratégia, nyelvkurzusok, továbbképzések szervezése);
- együttműködési megállapodások kialakítása az oktatási intézményekkel: a gyógyfürdők oktatási funkcióinak erősítése,
- tanulmányutak szervezése;
- térségi egészségügyi és egészségturisztikai terv elkészítése (komplementer és közös adottságok kihasználása, párhuzamos kapacitások kizárása, specializáció elősegítése).